

ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ਾਂ

(4:7-9)

ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੰਤਮ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਨ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਜੀ ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦਾ ਖ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਦੂਤ ਸਨ, ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ (ਆਇਤਾਂ 7-9)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਛੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਭੇਜਿਆ ਸੀ (ਆਇਤਾਂ 10-14)। ਉਸ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਭੇਜਿਆ, ਫਿਰ ਨੁਮਫ਼ਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਾਂਅ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਰਖਿੱਪੁਸ ਵਾਸਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ (ਆਇਤਾਂ 14-17) ਦਿੱਤਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ (ਆਇਤ 18)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ, ਜਿਹੜੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਦਾ ਸਨਮਾਨਤ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਿਆ ਸੀ (ਮੱਤੀ 23:6-12)। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਹੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੇਵਕ, ਸਹਿਕਰਮੀ, ਦਾਸ ਦੱਸਿਆ (1:7; 4:7, 12)। ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਰਤਾਅ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਅ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ; ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ (4:7, 8)

⁷ਤੁਖਿਕੁਸ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਾ ਦਾਸ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ। ⁸ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਵਿਥਿਆ ਜਾਣ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲਾ ਦੇਵੇ।

‘ਤੁਖਿਕੁਸ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਾ ਦਾਸ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ’ (4:7)

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਖ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਦੋ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਅਜ਼ਾਦ ਤੁਖਿਕੁਸ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਗੁਲਾਮ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਦੋਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ

ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਣਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬੰਧ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਖਬਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੇ ਲਿਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਮੌਕਾ’ ਜਾਂ ‘ਅਚਾਨਕ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਘੱਟ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੀ।’ ਲੂਕਾ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:4 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇੰਜ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਮਕਦੂਨੀਆ ਤੋਂ ਪਰਤਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੋਪਤਰੁਸ, ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ, ਸਿਕੰਦੁਸ, ਗਯੁਸ, ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਾਲ ਤ੍ਰੋਆਸ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮਕਦੂਨੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਿੰਤੋਕੁਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਸਤੇ ਵਚਨਬੱਧ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:16) ਪੌਲੁਸ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਦਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਟੀਕਾਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਈ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੀਤੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਧਨ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਗਰਜ਼ਮੰਦਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 24:17; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:3; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:16-19)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜਦ ਇਹ ਖ਼ਤ ਲਿਖਿਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਖਿਕੁਸ ਰੋਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12; ਤੀਤੁਸ 3:12)। ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਖਿਕੁਸ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਗਿਆ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਵਾਸਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੜੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ‘ਪਿਆਰਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ’ ਕਿਹਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)। ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਭਾਈ’ ਜਾਂ ‘ਭਰਾ’ ਆਦਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ (1:1, 2; 4:7, 9, 15; 1:1 ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ)।

ਇਸ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਤੁਖਿਕੁਸ’ (4:7); ਚਾਰ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ‘ਇਪਵਾਸ’ (1:7), ਉਨੇਸਿਮੁਸ (4:9), ਅਤੇ ਲੂਕਾ (4:14); ਅਤੇ ਯਿਸੂ (1:13) ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਿਆਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਪਸੰਦ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਲੋਕ ਸਨ। (ਯੂਹੰਨਾ ਰਸੂਲ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਯੂਹੰਨਾ 20:2; 21:7, 20.)

ਤੁਖਿਕੁਸ ਇਕੱਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ’ (*pistos diakonos*) ਅਤੇ ‘ਵਛਾਦਾਰ ਮਿਨਿਸਟਰ’ (NIV) ਕਿਹਾ। ‘ਮਾਤਬਰ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਇਤਬਾਰ ਦੇ ਕਾਬਿਲ’ ਅਤੇ ‘ਸਮਰਪਿਤ’ ਹੈ।

ਮਾਤਬਰ ਦੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤੁਖਿਕੁਸ ਉੱਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਵੇਗਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੀ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ, ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਮਦਦ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਜਿਹੜਾ ਉੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਂ ਅਰਤਿਮਾਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਤੀਤੁਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕਰੇਤੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ,

ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੀਤੁਸ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਸਿਆਲ ਕੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਨਿਕੁਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਜਾਵੇ (ਤੀਤੁਸ 3: 12)। ‘ਸੇਵਕ’ (*diakonos*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਮਿਨਿਸਟਰ’ ਅਤੇ ‘ਡੀਕਨ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਡੀਕਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 1; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:8, 12)। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਨਾਲ ਦਾ ਦਾਸ’ ਸ਼ਬਦ (*sundoulos*) ਇਪਵ੍ਹਾਸ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੁਖਿਕੁਸ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ *sun*, ‘ਦੇ ਨਾਲ’ ਨਾਲ *doulos*, ‘ਦਾਸ’ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਵਾਂਗ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 6: 11; 19: 10; 22: 9) ਯਿਸੂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 18: 28; 24: 49)। ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਾਸ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਦਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦਾ ਸੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਗੂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਸਨ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1: 2, 4, 28; 2: 5)। ਤੁਖਿਕੁਸ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ’ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਇਕ ਦੇਹ ਭਾਵ ਕਲੀਸੀਆ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਰਿਸ਼ਟ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਹ ਨਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੀ।

‘ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘੱਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਵਿਖਿਆ ਜਾਣ ਲਵੋ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲਾ ਦੇਵੇ’ (4: 8)

ਘੱਲਿਆ ਹੈ (*epempsa*) ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਲਿਖਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ‘ਮੈਂ ਘੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਲੁਸੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇਕ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ [ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ] ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲਾ ਮਿਲੇ। ‘ਤਸੱਲਾ’ (*parakaleō*), *para* ‘ਦੇ ਨਾਲ,’ ‘ਅਤੇ’ *kaleō* ‘ਸੱਦਣਾ’ ਦੇ ਮੇਲ ਵਾਲਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕਿਰਿਆ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਲ ਸੱਦਣਾ ਭਾਵ ਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 39; 28: 20; ਰੋਮੀਆਂ 12: 1; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 10)। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਿੰਮਤ, ਹੌਸਲਾ ਜਾਂ ਦਿਲੇਰੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 4; 7: 6; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 2; 4: 8)। ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਰੂਪ *paraklētos* ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 16, 26; 15: 26; 16: 7) ਅਤੇ ਯਿਸੂ (1 ਯੂਹੰਨਾ 2: 1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਦਦ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ।

ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ (4:9)

‘ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਾਤਬਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਅਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਓਹ ਐਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ।

‘ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਘੱਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮਾਤਬਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਅਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ’ (4:9)

ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਤੁਖਿਰੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਂਅ ਦਾ ਮੂਲ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਲਾਭਦਾਇਕ’’ ਜਾਂ ‘‘ਲਾਹੇਵੰਦ’’ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਇਹ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਕਿ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ‘‘ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਾ ਸੀ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬੇਕਾਰ’’ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ‘‘ਕੰਮ ਦਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਲਾਹੇਵੰਦ’’ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਫਿਲੋਮੇਨ 11, 20)। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਆਮ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਾਸਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਾਲਾ ਦਾਸ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤੀ ਉਮੀਦ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲੋਮੇਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਓਸੇ ਵਾਸਤੇ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਅੱਛਿਆ ਅਤੇ ਅਰਖਿੱਪੁਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਸੀ (ਫਿਲੋਮੇਨ 2)।

ਤੁਖਿਰੁਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਸੇਵਕ’ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ (ਵੇਖੋ 4:7; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਰਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਸੀਹੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਲਕ ਦਾ ਦਾਸ ਜਾਂ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦਾ ਪਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਭਰੋੜੇ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (ਫਿਲੋਮੇਨ 10-20)। ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦਾਸ, ਮਾਤਬਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਧਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਪਣੇ ਭਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਸਾਥੀ ਹਨ, ਦਾਸਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਰੋਮ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਹੜਾ ਕੈਦ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਤਪਨ ਹੋਇਆ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ’ (ਫਿਲੋਮੇਨ 10)। ਪੌਲੁਸ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬਗੈਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਸ ਨੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਵੱਲੋਂ ਧਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ

ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ (ਫਿਲੋਮੋਨ 18, 19)। ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ‘ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ,’ ‘ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਦਾ,’ ‘ਆਪਣੇ ਕਲੇਜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ,’ ‘ਪਿਆਰੇ ਭਰਾ’ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਜੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕੋਲ ਰੱਖਾਂ ਭਈ ... ਮੇਰੀ ਟਹਿਲ ਕਰੇ’ (ਫਿਲੋਮੋਨ 10-13, 16) ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ। ‘ਮਾਤਬਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾ’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਨਾਲ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਭਗੋੜੇ ਦਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਭਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭਗੋੜਾ ਹੀ ਸੀ। ਗ਼ੁਲਾਮ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਗ਼ਲਾਤੀਆਂ 3:26-28)।

ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ [ਉਨ੍ਹਾਂ] ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲੋਮੋਨ, ਜਿਹੜਾ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਵੀ ਕੁਲੁੱਸੇ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਵੇਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜੇ ਫਿਲੋਮੋਨ ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਭੇਜੇ ਆਪਣੇ ਸਲਾਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ? ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਵੀ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

‘ਓਹ ਐਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ’ (4:9)

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖਤ ਵੇਖ ਕੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਮਕਸਦ ਸੀ: ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੁਕਸ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੱਸਣਾ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਰੋਮ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫ਼ਹਰਿਸਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਲਿਖੇ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਐਨਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੱਸਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਤੁਖਿਕੁਸ ... ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ’ (4:7)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ‘ਘੱਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਵਿਥਿਆ ਜਾਣ ਲਵੋ’ (4:8)। ਤੀਜਾ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ [ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ] ਐਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ।

ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਅਣਚਾਹੇ ਵਿਆਰ ਦਾ ਲਿਖਤ ਵੇਰਵਾ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਰੋਮ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਿਪਾਹੀ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅੱਡ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਹੋਈ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 28:16)। ‘ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਦੋ ਵਰਹੇ ਆਪਣੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ

ਦਾ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਆਦਰ ਭਾਉ ਕਰਦਾ। ਅਰ ਬਿਨਾ ਰੋਕ ਟੋਕ ਅੱਤ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਖੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ'' (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 28:30, 31)।

ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਪੂਰੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖ਼ਤ ਦੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਨ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)।

ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਕੋਠਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੇਹਤਰ ਸੀ। ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਤਸੱਲੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਤ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਸਾਰੀਆਂ' (*panta*, 'ਸਭ') ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੌਲੁਸ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਹ 'ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ' ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ।

ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮੁਕਾਸ਼ਫੇ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਲਿਖਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਠੀਕ-ਠੀਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਲਿਖਣਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰਖਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਸੀ।

ਕਈ ਸਵਾਲ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਜੇ ਫਿਲੇਮੋਨ ਅਤੇ ਔਫ਼ਿਆ (ਫਿਲੇਮੋਨ 1, 2) ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਹੜਾ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ? ਅੱਜ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਕੁਸ, ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਪਫ਼੍ਰਾਸ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ, ਨੁਮਫ਼ਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਨਾਲ ਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਦਾ ਤਰਕ ਅਤੇ ਅਰਖਿੱਪੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਉੱਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਭੇਤ ਹਨ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੂਲ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣਾ

ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਦ ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਦੂਤਾਂ ਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਲਾ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ? ਕੁਝ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਨੂੰ ਉਤਾਵਲਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਉਹ

ਕੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ, ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਵਧਣ ਤੇ ਉਤਸਾਹਿਤ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣੇ, ਜਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅਨੰਦ ਮਨਾਉਣ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਅੱਜ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਕਾਰਣ ਵਧੀਆ ਹਨ।

ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਰਾਫ਼ਤਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ।

ਮੰਡਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਕੀ ਪਾਉਣਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਪੌਲਸ ਅੰਤਾਕੀਆ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਜਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਕੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 14:27)।

ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮਿਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਵਾਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੁੜਨਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਪਹਿਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕੰਮ ਠੀਕ ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮਦਦ ਅਤੇ ਉਤਸਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨਾ ਦੱਸਣ। ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਡਲੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਲਾਈਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਣਨ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖ਼ਤ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਦਦਗਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਮਿਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਪੌਲਸ ਕੁਲੁਸੇ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਰਜ਼ ਤੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਪਾਉਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਮਝ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਦੇਣਾ ਵਚਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੁਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਹਨ।

ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਯੋਗ ਸਹਿਕਰਮੀ ਤੁਖਿਕੁਸ (4: 7-9)

ਤੁਖਿਕੁਸ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਵਿਚ ਕੀ ਕੀ ਖੂਬੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਵਾਸਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਵੇਂ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਹ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ:

‘ਪਿਆਰੇ ਭਰਾ!’ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਲੋਕ ਈਰਫਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਰ ਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਪਾਉਂਦੇ। ਇੰਜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

‘ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ!’ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਸ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 19, 20, 58), ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ (1 ਪਤਰਸ 1: 3, 4), ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿਚ ਬਦਲਣ (1 ਯੂਹੰਨਾ 3: 2, 3) ਕਰਕੇ ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਈਮਾਨਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2: 10)। ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਸਤਾਅ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਬੇਪਰਤੀਤੇ ਭਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀਆਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਆਉਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

‘ਸਹਿਕਰਮੀ!’ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪਾਪ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਨ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਰੋਮੀਆਂ 6: 17, 18)। ਖ਼ੁਦ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕਤਾ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਖਿਕੁਸ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਦੂਤ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(1) ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਣੋ। ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਇੰਜ ਦੱਸਣ ਵਾਸਤੇ ਤੁਖਿਕੁਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣਾ ਇੱਜ਼ਤ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਤਰਾ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਾਸਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਣ) ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਇਕ ਦੂਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਬੋਲੋ’’ (ਯਾਕੂਬ 4: 11)।

ਦੂਜਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਤੁਹਾਥੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ:

‘‘ਭਲਾ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ?’’

‘‘ਭਲਾ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ?’’

‘‘ਭਲਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?’’

‘‘ਭਲਾ ਇਸ ਨਾਲ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ?’’

‘‘ਭਲਾ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ?’’

“ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਭਲਾ ਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?”

(2) ਉਤਸਾਹ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣੋ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹ ਦੁਆਉਣ ਦੀ ਤੁਖਿਕੁਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੇ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ ਬਰਨਬਾਸ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਸੂਲ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:36)। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਮਨਾ ਲਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:27)। ਰਸੂਲ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਾਕੀਆ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਬਰਨਬਾਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਉਪਯੋਗੀ ਸੇਵਕ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:11)।

(3) ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੋ। ਤੁਖਿਕੁਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੇ ਇਕ ਚੰਗੀ ਟੀਮ ਬਣਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਇਕ ਦਾਸ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰੁਤਬਾ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ।